

EVROPSKÁ ASOCIACE LOVECKÉ LUKOSTŘELBY Evaluation of The Danish Bowhunters Association & The Danish National Forest and Nature Agency's Statistics on Roedeer (*Capreolus Capreolus*) shot with bow and arrow in Denmark Between 1 October 1999 -15 January 2004 (Hodnocení dánské asociace lovecké lukostřelby a statistiky Dánské národní agentury pro lesy a přírodu týkající se srnce obecného (*Capreolus Capreolus*) zasaženého lukem a šípy v Dánsku od 1. října 1999 do 15. ledna 2004)

Úvod

Tato pětiletá studie vedla v lednu 2005 ke vzniku permanentní dánské legislativy v oblasti lovecké lukostřelby. Tato studie je založena na zprávách lovců, kteří stříleli na srnce obecného.

V souladu s §16 zákona o lovu s lukem a šípy jsou všichni lovci-lukostřelci povinni předložit „zprávu o zvěři“, která popisuje počet a druh zvěře odlovené během lovecké sezóny/období. Národní agentura pro lesy a přírodu zasílá všem lovcům-lukostřelcům každoročně v měsíci únoru až březnu dotazník zprávy o zvěři. Dotazník musí být zodpovězen a znovu předložen nejpozději do 1. května téhož roku. Pokud jednotlivé zprávy nejsou předloženy, může agentura stáhnout povolení takového lovce k lovu.

Kromě obecné zprávy o zvěři, která se týká všech druhů zvěře, je třeba, aby každý lovec-lukostřelec, který loví srnce obecného (*Capreolus Capreolus*), vyplnil zvláštní výkaz. (Dodatek 1). Ty jsou sestaveny tak, aby se daly použít v budoucích hodnoceních účinnosti luku jako nástroje pro lov srnce obecného. Návržnost těchto výkazů je splněna na 99,4 %. Tyto výkazy se porovnávají s hlášeními, které podávají majitelé dánských stopařských psů, u nichž se vyžaduje, aby se v případě podezření na poranění jelení zvěře zúčastnili dosledu a aby podávali nezávislá hlášení o svých výsledcích dosledu.

První povinné kurzy lukostřeleckého lovu se konaly společně s teoretickými (písemnými) a praktickými zkouškami (zdatnost ve střelbě) na jaře 1999, a to vše v souladu s novou legislativou upravující loveckou lukostřelbu.

Shrnutí

Celkově bylo v období let 1999 až 2004 na srnce obecné vystřeleno 576 šípů. 561 těchto střel je dokumentováno jako zásah. Celkem bylo odloveno 533 kusů srnce obecného, což tvoří základ pro následující statistiky. V jedenácti případech vystřelené šípy srnce zcela minuly bez důkazů o kontaktu. Tento předpoklad byl doložen úplným nedostatkem krve nebo tělních tekutin na nalezených šípech.

Ve čtyřech (4) případech nebyl nalezen žádný důkaz o poranění ani nebyl nalezen šíp. Ve 28 případech (4,99 %) byl zásah prokázán buď tělními tekutinami nalezenými na zemi nebo na šípu, a byl tedy považován za poranění. To dobře koreluje s jinými způsoby odstřelu srnců obecných v Evropě.

Počet lovců-lukostřelců, kteří zabili srnce obecného

Období lovu	Celkový počet lovců-lukostřelců	Počet lovců, kteří střelili srnce	Procento z celkového počtu lovců-lukostřelců
1999/2000	176	39	22,2 %
2000/2001	250	70	28,0 %
2001/2002	347	66	19,0 %
2002/2003	398	73	18,3 %
2003/2004	454	85	18,7 %

Přibližně 20 % lovců bylo úspěšných. Stále ale roste počet lovců, kteří si jako svůj lovecký nástroj vybírají luk a šíp. Myslíme si, že na lovce-lukostřelce působí stejné důvody, jako na rybáře, kteří loví na udici.

Počet výstřelů na jelení zvěř

Období lovu	Počet zabitých kusů	Počet šípů, které minuly	Počet zraněných kusů*	Celkem
1999/2000	66	3	1	70
2000/2001	106	1	4	111
2001/2002	101	1	8	111
2002/2003	126	1	8	135
2003/2004	134	5	10	149
1999/2004	533	11	32	576

* Ve 28 případech byly důkazy o zásahu zdokumentovány buď tělními tekutinami nalezenými na zemi nebo na nalezeném šípů. Čtyři (4) případy, kde nebyly nalezeny žádné důkazy o poranění, ani nebyl nalezen šíp, jsou podle politiky Dánské národní agentury pro lesy a přírodu zahrnuty do počtu poraněných kusů. Jedenáct střel je zdokumentováno nedostatkem krve nebo jiných tělních tekutin na zemi nebo na nalezeném šípů jako čisté minulé.

Období lovu	Počet kusů, na které se vystřelilo	Počet zabitých kusů	Minutí	Počet zraněných kusů	Poranění v %*
1999/2000	70	66	3	1	1,49 %
2000/2001	111	106	1	4	3,64 %
2001/2002	111	101	1	9	8,18 %
2002/2003	135	126	1	8	5,97 %
2003/2004	149	134	5	10	6,94 %
1999/2004	576	533	11	32(28)	5,66 % (4,99 %)

Následné sledování této pětileté studie vedlo ke zvýšení minimální energetické hladiny, když se lovec rozhodne lovit s mechanicky rozšiřitelným loveckým hrotem nebo s tupým hrotem. Nové minimum pro kinetickou energii šípů je 70 joulů.

Způsob lovu ve vztahu k vystřeleným ranám

Období lovu	Ze zálohy	Ve vozidle	Čekaná	Posed
1900/2000	24	22	14	10
2000/2001	31	19	29	32
2001/2002	41	20	17	33
2002/2003	47	18	31	39
2003/2004	59	17	28	45
1999/2004 (576)	202	96	119	159

Typ luku ve vztahu k vystřeleným ranám

Typ luku	Kladkový	Reflexní	Luk dlouhého typu
Počet srnců obecných (576)	565	6	5

Pouze 2 % lovců si volí „tradiční“ luk, což je o něco méně, než ukazují statistiky v USA, což může být důsledkem velmi náročného testu střelecké zdatnosti, který stanovuje, že se pět ze šesti šípů musí dostat do životně důležité oblasti cílů zvěře ve velikosti od srnce obecného po bažanta na neznámých vzdálenostech do 25 metrů.

Střelecká vzdálenost ve vztahu k vystřeleným ranám

Vzdálenost v metrech	0 až 10	11 až 15	16 až 20	21 až 30
Počet srnců obecných (576)	109	153	183	131

Většina výstřelů (77,2 %) se odehrává ve vzdálenosti 20 metrů nebo méně, což koreluje se studii prováděnými v Severní Americe na lovcích-lukostřelcích lovících jeleny běloocasé

Úhel střely ve vztahu k vystřeleným ranám

Úhel	Z boku	Šikmo zepředu	Šikmo zezadu	Zepředu
Počet srnců obecných (576)	454	79	43	2

Většina výstřelů (78,8 %) byla uskutečněna na kus stojící z boku. Poměrně malé množství bylo zastřeleno šikmo zepředu (13,7 %). Tento úhel natočení většina lukostřelecké lovecké literatury označuje za „střelu s nízkým procentem úspěchu“ a může vést k některým zraněním. Velmi málo výstřelů (7,5 %) se odehrává v pozici „šikmo zezadu“, což odborníci na mezinárodní úrovni označují za „nejvíce smrtící výstřel“ pomocí loveckého šípu.

Pohyb kusu při výstřelu

Typ pohybu	Stojící v klidu	Chůze	Klus	Cval	Pohyb při výstřelu
Počet srnců	491	79	1	0	5

Vzdálenost dosledu, měřeno v metrech od místa kontaktu se šípem po místo nehybnosti

Vzdálenost v metrech	0	0 to 25	25 to 50	50 to 100	+ 100
Počet srnců (533)	87	199	180	50	17

V 87,4 % případů byl kus nalezen do vzdálenosti 50 metrů, což je číslo, které dobře koreluje s lovem pomocí střelných zbraní.

Stupeň proniknutí šípu

Stupeň proniknutí	Šíp prošel kompletně skrz	Proniknutí celého hrotu, kdy šíp zůstal ve zvířeti	Částečné proniknutí hrotu

V 87,4 % případů šíp zcela prošel tělní dutinou kusu. V 10,8 % případů pronikl široký hrot zvířetem a zbytek šípu v něm zůstal. V 1,8 % případů nepronikl hrot zvířetem úplně. Údaje jasně ukazují, že stanovená kinetická energie o velikosti 40 joulů je dostatečně velká na střelu na srnce obecného. Výše uvedené údaje jsou založeny na následně nalezených šípoch, které prokázaly proniknutí zvířeti.

Prostřelené orgány na dosledovaných srncích

Postižené orgány	Srdce/plíce	Játra	Břicho	Krk/páteř	Stehna
Počet střel (533)	456	30	8	37	2

V některých případech šíp zasáhl více než jednu z výše uvedených oblastí. V těchto případech byl zásah zařazen do nejletálnější kategorie.

Příklad: Šíp, který pronikl jak do jater, tak do břicha, byl označen za zásah jater.

V 85,6 % případů byla zamýšlenou cílovou oblastí oblast zásahu.

Poranění srnců střelených lukem

Celkem bylo hlášeno 576 vystřelených šípů na srnce. V jedenácti (11) případech se předpokládá, že šíp zvíře minul. To bylo doloženo skutečností, že na nalezených šípech nebyly nalezeny žádné stopy krve nebo tělních tekutin. Ve čtyřech případech nebyla nalezena žádná krev ani šíp. Tyto čtyři případy agentura považovány za „poranění kusu“. Údaje v této studii byly porovnávány s údaji z hlášení Dánského týmu stopařských psů. Ve čtyřech případech byl zavolán stopařský pes s následujícími výsledky: Dva kusy byly nalezeny 30 a 150 metrů od místa nárazu šípů.

Jeden kus psem nalezen nebyl, ale byl nalezen uhynulý druhý den

130 metres od místa nárazu šípů. Jeden kus vůbec nalezen nebyl. V jednom případě byl kus zraněn vysokým šípem do zádě. Zvíře ochrnulo a na místě padlo. Následně bylo usmrceno nožem. Tento kus byl zahrnut do počtu poraněných kusů.

Závěr: Z 561 srnců, o kterých bylo známo, že byli zasaženi, bylo 28 zařazeno do skupiny poraněných. Celková míra poranění ve výši 4,99 % koreluje s jinými způsoby odlovu srnců obecných v Evropě.

Anders Gejer a Richard Cadwalader, Evropská asociace lovecké lukostřelby